

Nieuwe uitgaven

W. VAN UFFELEN, *Jeanne Van de Putte (1907-1930). Biografie en bloemlezing* (Gentse bijdragen tot de literatuurstudie, nr. 5). Gent, 1983, 165 pp.

Voor het vijfde nummer in de reeks *Gentse bijdragen tot de literatuurstudie* heeft Walter Van Uffelen uit zijn aan de R.U.G. voorgelegde licentiaatsverhandeling een biografie van en een bloemlezing uit het werk van Jeanne Van de Putte (1907-1930) samengesteld. Dit op 22-jarige leeftijd aan tuberculose bezweken Blankenbergse meisje, zuster van de in de katholieke Vlaamse vrouwenbeweging actieve socio-culturele werkster Philipinne Van de Putte, heeft, gedreven door een dringende behoefte aan zelfexpressie en begiftigd met een onmiskenbaar schrijverstalent, in een reeks gedichten, prozastukken, brieven en dagboek aantekeningen haar diepzinnig religieus-humanistische levensvisie verwoord. Haar geschriften werden door toedoen van Prof. J. Persyn en Pater L. Reypens s.j. in drie postume bundels gepubliceerd (*Mijn hart is niet hier*, letterkundig werk; *Zoo hard en zoo schoon*, briefwisseling; *De Ruk aan de tralies*, dagboeknotities) en samen met haar persoonlijkheid en levensverhaal zelf in het milieu van de tussenoorlogse katholieke Vlaamse meisjesbeweging als boodschap en voorbeeld van idealisme geïntroduceerd en weldra vereerd. In het gewijzigde tijds- en mentaliteitsbeeld na de tweede wereldoorlog verloor haar uitsluitend katholiek geloofsengagement zijn bezielende weerklank en meteen haar naam zijn bekendheid.

De auteur van deze Jeanne Van de Putte-studie heeft, wetens en willens, iedere literair-wetenschappelijke aanpak terzijde gelaten — een methode die trouwens op het overgrote niet als literatuur bedoelde deel van Van de Puttes geschriften kan noch mag worden toegepast — en zijn lezers een „ontmoeting met het leven en het werk van een vergeten schrijfster” willen bieden. Mist het werk daardoor, ook in zijn cultuurhistorische en psychologische benadering van een bij uitstek innerlijk-intensieve persoonlijkheid, de diepgang van het strikt wetenschappelijke, dan mag aan de auteur in ieder geval de verdienste worden toegerekend de figuur van Jeanne Van de Putte zowel in haar literaire als algemeen-menselijke dimensies tot haar ware proporties te hebben teruggebracht. Hij heeft, hierin door de meest objectieve literaire critici voorafgegaan, haar nog onvoldragen en in zijn hoogtepunten als katholiek expressionisme te definiëren poëtisch oeuvre van zijn al te voortvarend Hadewijch-aureool ontdaan. Het in serene termen getekende beeld van haar door intense geloofsbeleving en mystieke drang gedragen en soms getormenteerde persoonlijkheid is, zonder de pathetische woordenpraal van haar enthousiaste vereerders — het volstaat René Klinkenberg in *Roeeping* (1940) aan het woord te horen — ongetwijfeld echter en aannemelijk

ker. Uit een evaluatie, die de kritiek niet schuwt en in casu oog heeft voor het aan haar gesloten katholiek-intellectueel levensmilieu en haar godsgerichte levensbeschouwing inherente gebrek aan maatschappelijke openheid, komt zij alleszins minder volmaakt maar zeker menselijker te voorschijn. Zo de figuur van Jeanne Van de Putte ons nu nog kan boeien, dan is het als historische exponent van het strijdende katholieke geestesleven van de jaren '20. Auteur W. Van Uffelen is erin geslaagd haar in die context te vatten en heeft vermeden dat wij en ook zij — lees er in de bloemlezing haar eigen verhaal over de „Zeven Heilige Slapers” maar op na — bij de lectuur van zijn werk zouden schaterlachen*.

Mia VAN MECHELEN